

Глибока Росія: ДЕВАЙЛБЕРІЗАЦІЯ

Що росіяни обговорювали "вКонтакте" та в "Telegram" з 13 по 19 липня

Період	13 - 19 липня 2026
Платформи	ВКонтакте, Telegram (регіональні спільноти)

Ключові висновки

Тиждень був насичений на удари БПЛА по території Росії. Найпомітніші:

- **13 липня** на Москву і Московську область летіло понад 350 безпілотників
- **14 липня** удари по “Газпром нафтохім Салават” у Башкортостані та Афіпському НПЗ у Краснодарському краї.
- **18 липня** удари по складах Wildberries у Електросталі (Московська область) та Котовську (Тамбовська область), а також нафтобазі в Ногінську Московської області.

Удари по складах Wildberries стали головною темою тижня в регіональних пабліках і витіснили з обговорень нафтову тему. Атаки на Москву та область обговорювали по всій країні. Помітна частина пабліків закривала коментарі під новинами про атаки. Там, де коментарі лишались відкритими, в цілому обговорення були про нерозуміння логіки ударів, компенсаційний скандал навколо Wildberries, недовіру до офіційних цифр жертв і суперечку про те, хто винен у ситуації.

Постраждали продавці стали окремим медійним явищем. Соцмережі заповнили ролики власників магазинів, які плачуть через втрачений товар. Серед коментаторів викликало обурення, що підприємці у відео оплакують збитки, практично ігноруючи загиблих працівників складів.

Робота ППО викликала як захоплення і вдячність аудиторії, так і злість, особливо, що стосується офіційних цифр збитих дронів.

У більшості регіонів, де коментарі відкриті, провину за ситуацію покладають на власну владу, “СВО” і особисто Путіна, а звинувачення на адресу України звучали помітно рідше. У кількох регіонах закликали “знищити Київ” чи “зрівняти Україну з землею”. Водночас, дедалі частіше реакції збирають заклики “треба закінчувати вже це все”.

Паливна криза не зникла, але її риторика змінюється. Віце-прем'єр Александр Новак заявив про “часткову стабілізацію” ринку, зробивши акцент на постачанні дизелю аграріям. Аудиторія продовжує сприймати чергування слів “дефіцит-стабілізація” як розбіжність між офіційними словами і особистим досвідом черг на АЗС, хоча в частині регіонів справді помітне полегшення.

Паралельно тривала лінія **посилення цифрового контролю**. Мессенджер MAX і застосунки VK видалили з Google Play (після видалення з App Store місяцем раніше). Реєстрація кандидатів до Госдуми, паводок на Уралі доповнили тиждень.

Відставка Міністра оборони України Федорова і протести внаслідок цього у декількох містах України сприйняли скептично. Публіка взагалі не вірить у справжність протесту, водночас користується нагодою покепкувати з власної нездатності протестувати в Росії.

1. ДЕВАЛБЕРІЗАЦІЯ

Хронологія ключових подій

У ніч на 13 липня на Москву і Московську область летіло понад 350 безпілотників. [мер Москви Сергей Собянін повідомив](#), що більшість дронів знешкоджено на дальніх підступах, а 50 на підльоті до столиці. [Губернатор Московської області Андрей Воробйов уточнив](#), що над регіоном перехопили 81 безпілотник.

Географія українських ударів по РФ

Ключові епізоди тижня 13-19 липня 2026 · масовані атаки, НПЗ і логістика

14 липня головним підтвердженням епізодом став удар по “Газпром нафтохім Салават” у Башкортостані. [Хабіров визнав](#) атаку 32 БПЛА, але заявив, що ключові установки не постраждали і підприємство [має повернутися до нормальних обсягів роботи за кілька днів](#). Ця версія була спростована даними [наведеними The Insider](#): обидві установки первинної переробки АВТ-6 і АВТ-4 були пошкоджені та зупинені; АВТ-6 оцінювалася приблизно як 60% потужностей підприємства, АВТ-4 - як близько 40%, а ремонт міг тривати від кількох тижнів до кількох місяців.

Того ж дня підтверджений удар по Афіпському НПЗ у Краснодарському краї. [За даними українського Генштабу](#), підприємство є ключовим нафтопереробним об'єктом півдня РФ із проектною потужністю близько 6,25 млн тонн на рік і використовується для забезпечення військової логістики. Російська сторона, за

[ТАСС](#), заявила про 288 збитих БПЛА в ніч на 14 липня, але водночас визнала пожежу на Афіпському НПЗ і пошкодження у навколишніх населених пунктах.

18 липня удар було завдано по двох великих логістичних об'єктах у Московській і Тамбовській областях. [Зеленський заявив](#), що ці майданчики використовувалися для постачання санкційних комплектуючих для виробництва дронів і навігаційного обладнання. [Уражені об'єкти належали Wildberries у Електросталі та Котовську; окремо горіла нафтобаза в Ногінську. Повідомляється](#), що внаслідок удару по двох складах Wildberries 8 загинули і близько 80 поранених, а попередні оцінки збитків сягають понад 50 млрд рублів.

Як реагували в регіональних пабліках Telegram та ВКонтакте

Удари по складах Wildberries стали головною темою тижня в регіональних пабліках і витіснили з обговорень нафтову тему. Атаки на Москву та область обговорювали по всій країні найбільше. Помітна частина пабліків закривала коментарі під новинами про атаки. Там, де коментарі лишались відкритими, в цілому обговорення були про нерозуміння логіки ударів, компенсаційний скандал навколо Wildberries, недовіру до офіційних цифр жертв і суперечку про те, хто винен у ситуації.

Основні обговорення

“Це ж не військові заводи”

Наскрізна реакція в усіх регіонах — питання, навіщо бити по маркетплейсу. У Татарстані перші новини про удари взагалі вважали фейком. На окупованій Донеччині писали, що об'єкт не військовий, “тому й не збивали — хто ж знав, що по ньому вдарять”. В одному з регіонів коментатори дійшли до версії, що це взагалі не ЗСУ, а “вороги і конкуренти” розправляються з Wildberries (WB). Заява Пескова, що склади WB не використовуються для постачання ЗС РФ, стала приводом для сумнівів чи склади дійсно такі “цивільні”, оскільки в народі вже побутує переконання, що все що каже Песков абсолютно навпаки. Це нерозуміння швидко переросло у страх можливих атак на інші об'єкти, наприклад, електропідстанції, ТЕЦ. Були й очікування ескалації, що приймуть військовий стан або оголосять другу хвилю мобілізації.

Бурятія

Александр Рябов · 18 июл в 12:05 · ♥ 10

«Это прям смешно 🤔 валберис же стратегический объект, там весь запас поезервативов и дилдо страны погиб. Дибилы чтоли? Скорее всего это может быть сокрытие хищений крупных или еще чего, а может страховка, ну какой идиот будет подобное сооружение бомбить. Это ван не нефтепереработка. Если только оператор копера не перепутал ПВЗ с НПЗ»

Компенсаційний скандал

Wildberries та Ozon незадовго до атак змінили договори з продавцями, знявши з себе відповідальність за збитки від “воєнних дій”. За даними коментаторів, пункт про компенсацію прибрали за 11 днів до удару по Електросталі. Аудиторія масово трактує це як сплановане ухилення від зобов'язань під прикриттям форс-мажору, дехто прямо підозрює “змову”. Обіцянка власниці Тетяни Кім усе-таки виплатити компенсації довіри не додала, як і пільгові кредити від WB-банку та заходи підтримки від ВТБ.

Постраждалі продавці стали окремим медійним явищем. Соцмережі заповнили ролики власників магазинів, які плачуть через втрачений товар. Серед коментаторів викликало обурення, що підприємці у відео оплакують збитки, практично ігноруючи

загиблих працівників складів. Водночас частина аудиторії сперечалась, хто взагалі має платити — маркетплейс, страхова, держава чи “той, хто все це влаштував”.

Алтайський край

Игорь Ветров · 18 июл в 12:21 · ♥ 10

«Они заранее знали, что будут бить в ответ за новую почту, поэтому заранее изменили условия страховки в одностороннем порядке. Вайлдберриз кремлядский и кадыровский»

Недовіра до цифр і замкнені двері

Робота ППО викликала як захоплення і вдячність аудиторії, так і злість, особливо, що стосується офіційних цифр збитих дронів.

- **Склади Wildberries.** Офіційним даним про 8 загиблих не вірять. Коментатори бачили розміри складів і переконані, що людей всередині було набагато більше, “просто влада це приховує”. Додаткового обурення додали свідчення працівників, що під час атаки й пожежі керівництво не дозволяло їм залишати будівлю. На новини з акцентом на постраждалих реагували співчуттям родинам і обуренням ударами “по цивільних”. В Електросталі під новою про загиблого переважала похмура реакція з побажаннями миру, а в коментарях обмінювались власною інформацією про прильоти, хто що бачив і чув.

Ростов

Егор Ерохин · 22 июл в 9:13 · ♥ 155

«Интересно а работники ВБ и предприниматели пойдут голосовать после этого за ЕР?»

- **Салават.** Жителі Башкирії помітили пінну ріку на кордоні з Татарстаном. Деякі пов'язували це з атакою на Салават, типу, що можливо вилилась якась хімія, побоювались купатись. Офіційних коментарів від влади не було.

Куди спрямований гнів

У більшості регіонів, де коментарі відкриті, провину за ситуацію покладають на власну владу, “СВО” і особисто Путіна, а звинувачення на адресу України звучать помітно рідше і часто маркуються іншими користувачами як ботівські. У Краснодарському краї після загибелі особи писали, що “сво — це жадоба до наживи”, і саркастично “дякували ВВП, що довів країну до такого”. В Краснодарі провину за пожежу на нафтобазі поклали на “Путіна та його двіжуху, від якої вже не прикольно”. В обговореннях WB звучав хейт на державу, “що це почала”, і питання “скільки це буде продовжуватися”.

Самара

Ангел В-Кедах · 16 июл в 10:22 · ♥ 37

«Вот так и будем :ты мне -я тебе! 🙄 А конец этому когда будет?»

Вимогу депутата Госдуми Журавльова “ліквідувати Зеленського і все керівництво України” аудиторія зустріла переважно глузуванням. Публіку шокувало, що “жорсткі рішення” депутати вимагають саме через збитки Wildberries, тоді як загибель

мирних жителів й щоденні втрати в прикордонних регіонах подібних заяв не викликали.

Стандартна відповідь на гучні заклики з кабінетів — пропозиція чиновникам особисто взяти зброю; заклики до жорстких відповідей теж присутні, але збирають значно менше лайків, ніж іронічні коментарі. Тих, хто виправдовує владу або розповідає про “успішні удари відповіді”, висміюють, відправляють “опохмелиться” або питають, скільки платять за ботоводство.

Ростов

Людмила Шилова · 19 июл в 15:44 · ♥ 48

«И что? От этих ударов везездия лететь сталь к нам меньше? С каждым годом они все дальше и дальше залетают и все горит. Не горят и не страдают только отдельные дачи в Подмосковь. Там ни тебе ударов, ни тебе слез жен о погибших мужиках. Там праздник продолжается»

Радикальний сегмент при цьому нікуди не зник. У кількох регіонах закликали “знищити Київ” чи “зрівняти Україну з землею”, під новиною про Електросталь фіксувалась помітна ботівська активність із тезою “вдарити по Києву”. Але навіть російська “відповідь” — знищення логістичного центру АМТЕЛ у Києві та терміналів Нової Пошти переконала не всіх: питали, як це допоможе, “щоб по нас не летіло”.

Дедалі частіше реакції збирають заклики “треба закінчувати вже це все”. Вони фіксуються в кількох регіонах і поступово набирають підтримку. Невеликий, але помітний відсоток пише, що Путін вижив з розуму.

Самара

Наиль Галимов · 19 июл в 8:34 · ♥ 125

«Вот так надо было с самого начала, кошмарить день и ночь, утром и вечером. Если они не хотят капитулировать, значит всю Украину сравняют с землёй.»

Прикордонний контраст

Белгородщину, окуповану Донеччину та Луганщину удари по складах WB не викликали ні здивування, ні співчуття. Коментатори нагадують, що область живе під постійними атаками з 2022 року. У коментарях наголошують, що щоденні втрати в регіоні залишаються без уваги інших областей, закликають якнайшвидше припинити бойові дії. Окремі користувачі висловлюють думку про необхідність притягнення до відповідальності тих, хто у 2014 році підтримав територіальні претензії, і такі коментарі отримують підтримку.

Белгород

Мария Колесник · 18 июл в 15:04 · ♥ 63

«В Белгороде ежедневно погибшие и раненые уже 4,5 Года!!!! Что-то слов сочувствия от других регионов не слышим. Может дойдёт и до других, что это давно не сво, а это - кровавая никому не нужная бойня!!!»

Увага до нафтових ударів

На фоні ударів по WB увага до нафтопаливної інфраструктури відійшла на другий план. Там, де новини були, реакція зводилась до констатації й очікування гіршого.

Після атак на Салават і Афіпський НПЗ говорили про збагачення влади та олігархів і сперечались навіть про мобілізацію. Частина коментаторів пов'язувала паливну кризу із пропущеними безпілотниками, іронізуючи, що штрафувати скоро будуть за фотографії порожніх заправок, а не за провал ППО.

Новосибірськ

Алексей Сибиряк · 18 июл в 12:46 · ♥ 18

«Потом Соловей пропоёт "После этой акции, россияне массово идут в военкоматы".»

Ростов

Алексей Зайцев · 14 июл в 7:26 · ♥ 171

«За месяц сожгли почти всё что связано с нефтепереработкой, кучу морских портов, не пускают танкеры в Азовское море. В кремле даже озабоченность не выразили, уже настолько похрен им?»

Як росіяни реагували на “картонний Майдан”?

Відставка Міністра оборони України Михайла Федорова і протести внаслідок цього у декількох містах України практично не була представлена в регіональному інформаційному полі РФ. Із усіх моніторингових регіонів відповідні новини або обговорення помітні були лише у Курській, Ростовській областях, а також в ТО ОРДЛО, ТО Криму.

У Курській області один із пабліків поширив повідомлення про нібито масштабні протести в Україні та можливість нового “Майдану”. Тема майже не викликала реакції аудиторії. Поодинокі коментатори стверджували, що учасники протестів виходять на акції за гроші.

У Ростовській області публікували про нібито звільнення Сирського та призначення Драпатого. Матеріал був побудований на дискредитації обох військових. Сирського називали “м’ясником”, а його наступника “військовим злочинцем”, наголошуючи, що кадрова заміна нічого не змінить. Реакцій було небагато, переважали образливі коментарі. Окремі користувачі “дивувалися” можливістю проведення кадрових рішень внаслідок протестів.

Ростов

Максим Владимировић · 22 июл в 6:21 · ♥ 8

«Я ранее читал сводки с фронта, генерал Драпатый очень серьёзный и сильный противник. Можно смеяться с его фамилии, но противник умен и силен»

↳ Александр Стуров · 22 июл в 12:52

«Максим, он один ни чего не поменяет в любом случае , а так да наслышаны за него самый опытный и отбитый из командования»

↳ Владимир Федоренко · 1 час назад

«Максим, тем приятней будет повесить этого нациста.»

Ростов

Квадро Бобёр · 21 июл в 23:31 · ♥ 17

«Хорошо что на россиюшке никто не ворует, нет коррупции и на убой никто никого не посылает 🙌»

В ТО ОРДЛО та ТО Криму повідомляли про мітинги проти кадрових змін у Міністерстві оборони України в Києві, Дніпрі, Львові, Одесі та інших містах. У коментарях протести використовувалися для просування антиукраїнської риторики. Українців звинувачували у вірі в перемогу під впливом західної пропаганди, а свободу слова подавали як причину внутрішньої нестабільності. Звучали також схвальні оцінки можливого силового придушення Майдану за часів Януковича.

Замість висновків

Публіка взагалі не вірить у справжність протесту (“проплачені картонками”), водночас користується нагодою покепкувати з власної нездатності протестувати в Росії.

2. Тиждень у російському регіональному "вКонтакте" та в "Telegram"

Спільні теми тижня в Telegram та ВКонтакте

Паливна криза: часткова стабілізація

Александр Новак заявив про часткову стабілізацію ринку з акцентом на постачання дизелю аграріям, однак у більшості регіонів продовжували постити про черги, ліміти на продаж пального та дефіцит окремих марок бензину.

Татарстан

Ильназ Авзалов · 15 июл в 16:42 · ♥ 100

«Если топлива достаточно, почему половина заправок закрыты и у оставшиеся не работают половина колонок?»

Псков

Валентина Демченко · 13 июл в 9:51 · ♥ 49

«Мне одной показалось, что очереди еще больше стали?»

Користувачі ділилися, хто де скільки простояв (від 20 хвилин до 7-9 годин), на якій заправці який бензин є, як обходять ліміти по номерах (парний/непарний).

Усередині цих обговорень є кілька ліній:

- **Самоорганізація й солідарність** — дякують волонтерам на заправках, діляться картами з наявністю палива, попереджають одне одного.
- **Персональне звинувачення губернаторів** — губернатора Кірова критикують за те, що він “бреше і переживається в повітрі”, бо у нього кожного разу різні версії причин кризи, ставропольського губернатора Владімірова висміювали за наказ пересісти чиновникам на велосипеди.
- **Самоорганізоване шахрайство навколо лімітів** — обговорення, як інваліди чи пенсіонери “позичають” привілейовані місця в черзі, як водії зливають бензин у каністри під виглядом “своєї норми”. Це викликає злості на “своїх” ошуканців навіть більше, ніж на владу.
- **Паливна тема органічно перетікає у виборчу** — говорять, що не варто голосувати за “єдросню”, які докерувалися до кризи.

Тольятті

Иван Епифанов · 18 июл в 7:31 · ♥ 44

«С текущей властью становится все хуже и хуже. Они не способны справиться с тем, что заварили. Их лозунг на выборах похороним как можно больше россиян... за них нельзя голосовать ни работягам, ни госслужащим, бпла не разбирают кого убивать...»

У ВКонтакте паливну кризу вдвічі частіше, ніж у Telegram, пов'язують із ударами по НПЗ.

VK/MaX видалено з Google Play

Google Play без попередження видалив месенджер MAX і застосунки екосистеми VK (слідом за видаленням з App Store місяцем раніше), акції VK впали на понад 7%. Найчастіше обговорювали як встановити застосунок в обхід заборони (AppGallery, RuStore, APK). Багато сприймають такі заходи “ответкою” на блокування Instagram, Facebook, Youtube, Whatsapp. Доволі поширеною реакцією стала байдужість і навіть радість від звільнення від “цифрового рабства” такими видаленнями.

Самара

Владимир Вершинин · 17 июл в 0:18 · ♥ 39

«Противно слушать. То есть, когда они полностью блокируют крупнейшие цифровые платформы, попирая права своих же граждан на свободный доступ к информации, это хорошо. А когда их олигархические ресурсы просто удалили с частных маркетплейсов, это сразу они борцы за правду. Когда правда, не боятся чужой позиции.»

Реєстрація кандидатів до Госдуми

ЦВК затвердила списки 11 партій, у регіонах реєструвались конкретні кандидати (від КПРФ, “Яблука”, мер Северодвінська, підприємець з Алтаю). В реакціях переважав втомлений цинізм щодо наперед визначеного результату і підозра, що альтернативні партії, наприклад, “Нових людей”, насправді, проєкт самої влади, а не реальна опозиція. Окремо в Кузбасі обговорювали вартість виборів для їх дефіцитного бюджету, а в Воронежі попередження про фейки щодо мобілізації - 2026, якими нібито намагаються знизити явку.

Пермь

Руслан Ломаев · 17 июл в 17:59 · ♥ 28

«Да за любую партию кроме ЕР»

↳ Даниил Маленьких · 17 июл в 22:49 · ♥ 2

«Руслан, они все одинаковые.»

Пермь

Marina M · 17 июл в 17:03 · ♥ 18

«После того как член Единой России и глава администрации г. Сольцов Максим Тимофеев, абсолютно чужой человек со своей женой сотрудницей мвд Надеждой Тимофеевой, отобрал у родной семьи дочь погибшего бойца СВО Нику Останину, Этой партии единой россии вообще не должно быть больше. #вернитеНикудомой»

На затримання опозиційного політика Бориса Надеждіна в Ленінградській області реагували критикою влади через посилення всіх на “СВОбодні вибори”.

Паводок та “прокляття Паслера”

Через тривалі дощі одночасно постраждали щонайменше 8 регіонів: прорив дамби і режим НС у Пермському краї, підтоплення в Свердловській області (евакуація санаторію ковшем трактора), 57 підтоплених ділянок у Забайкаллі, злива в Сочі, знеструмлення 15 тис. осель у Костромі, прорив каналізації в Ульяновську. Значну частину обговорень становили критика роботи зливової каналізації, оцінка наслідків підтоплень і занепокоєння щодо компенсацій за пошкоджене майно. Версія “ніхто не

винен, це стихія” мало підтримувана, бо навіть коли причина явно природна, аудиторія шукала винного серед чиновників.

У Свердловській області головною особливістю обговорення стала поява стійкого мему про “прокляття Паслера”. Дениса Паслера, губернатора Свердловської області, який раніше керував Оренбурзькою, де теж був паводок, звинувачують у “перенесенні” повені за собою в новий регіон. Масово іронізували, “де Паслер — там потоп”, “відправте його в Африку — там теж залле”.

Загибель головного інженера окупованої Запорізької АЕС

“Росатом” повідомив про загибель головного інженера станції Александра Яковлева внаслідок удару дрона по його службовому автомобілю. У ВКонтакте співчуття і заклики до ескалації звучать майже порівну, тоді як у Telegram переважають заклики до “атвєтки”.

Регіональні обговорення у Вконтакте

- Жителі будинку на проспекті Кликова виступили проти створення муралу на честь загиблого хлопчика від удару БПЛА по пляжу. Публіка переважно підтримує мешканців, зазначаючи, що не хоче щодня бачити зображення загиблої дитини на фасаді будинку. На їхню думку, народ й без того психологічно травмований війною, а такі меморіали лише постійно нагадують про втрати. Говорять що достатньо меморіальної таблички.
- Мешканці Кіренська Іркутської області вийшли на мітинг із вимогою відновити роботу місцевого аеропорту. В обговореннях критикували місцеву владу.

Методологія

Що це за проєкт. Системний моніторинг настроїв у російських регіонах — з фокусом на критичних і негативних дописах як індикаторі того, що дратує, лякає або обурює людей. Висновки спираються на два паралельні джерела.

ВКонтакте. Спостереження аналітиків, які працюють у регіональних російських спільнотах ВК — у відібраних регіонах усіх восьми федеральних округів РФ, а також на ТО Криму та ТО ОРДЛО.

Telegram. Близько 410 регіональних російських каналів — регіональні новинні канали, міські пабрики, обласні ЗМІ, локальні “чат-боти” з аудиторією від кількох тисяч до десятків тисяч підписників. Покриття — всі російські регіони та окуповані території Криму і ОРДЛО.

Цитати у тексті звіту подані дослівно.